

МІНІСТЕРСТВО НАУКИ І ОСВІТИ УКРАЇНИ
КРИВОРІЗЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БІБЛІОТЕКА

*Серія «Пам'яті професорів
Криворізького педагогічного». Вип. 6*

***ОЛЕКСАНДР ОПАНАСОВИЧ ЛЮБАР –
український учений-етнопедагог,
дослідник історії національної освіти***

***(до 80-річного ювілею професора,
проректора з навчальної роботи (1983–2005 рр.)
Криворізького державного педагогічного інституту / університету)***

Біобібліографічний покажчик

**Кривий Ріг
2020**

УДК 016:[001:37(477)(092)]

Л 93

Упорядники:

О. А. Дікунова, зав. інформаційно-бібліографічного відділу

С. О. Кочерга, головний бібліограф

Бібліографічний редактор:

О. А. Дікунова, зав. інформаційно-бібліографічного відділу

Загальна редакція:

Г. М. Віняр, директор бібліотеки, канд. філол. наук, доцент

О. М. Кравченко, заступник директора бібліотеки

Олександр Опанасович Любар – український учений-етнопедагог, дослідник історії національної освіти (до 80-річного ювілею професора, проректора з навчальної роботи (1983–2005 рр.) Криворізького державного педагогічного інституту / університету): біобібліографічний покажчик / Бібліотека Криворізького державного педагогічного університету; упоряд. О. А. Дікунова, С. О. Кочерга; бібліогр. ред. О. А. Дікунова; за заг. ред. Г. М. Віняр, О. М. Кравченко. – Кривий Ріг, 2020. – 65 с. (Серія «Пам'яті професорів Криворізького педагогічного». Вип. 6).

Покажчик присвячено **Олександру Опанасовичу Любару** – українському вченому-етнопедагогу, кандидату педагогічних наук, професору, декану факультету підготовки вчителів початкових класів (1975–1983 рр.), проректору з навчальної роботи (1983–2005 рр.) Криворізького державного педагогічного інституту / університету.

У покажчику репрезентовано бібліографію праць О. О. Любара. Представлено наукові видання, підручники, навчальні посібники, публікації в збірниках наукових праць і матеріалах наукових конференцій та статті в періодичних виданнях. У покажчику також подано бібліографію науково-педагогічної й громадської діяльності професора О. О. Любара.

Покажчик адресовано науковцям – освітянам, викладачам закладів вищої освіти, аспірантам, студентам з метою популяризації наукової спадщини О. О. Любара.

ОЛЕКСАНДР ОПАНАСОВИЧ ЛЮБАР

(1940–2006)

український учений-етнопедагог, кандидат педагогічних наук, професор, декан факультету підготовки вчителів початкових класів (1975–1983 рр.), проректор з навчальної роботи (1983–2005 рр.) Криворізького державного педагогічного інституту / університету, відмінник освіти України, заслужений працівник народної освіти України, член-кореспондент Міжнародної слов'янської академії освіти ім. Я. А. Коменського

ЗМІСТ

Від упорядників.....	5
РОЗДІЛ 1. Слово на пошану пам'яті Олександра Опанасовича Любара.....	8
РОЗДІЛ 2. Сторінки біографії.....	16
РОЗДІЛ 3. Праці професора О. О. Любара.....	19
3.1. Дисертація та автореферат дисертації.....	19
3.2. Наукові й науково-популярні видання.....	20
3.3. Підручники та навчально-методичні посібники.....	22
3.4. Статті в збірниках наукових праць та інших наукових і навчально-методичних виданнях.....	27
3.5. Публікації в матеріалах наукових конференцій.....	35
3.6. Статті в періодичних виданнях.....	40
3.7. Наукове редагування й рецензування.....	43
РОЗДІЛ 4. Бібліографія наукової, педагогічної та громадської діяльності Олександра Опанасовича Любара.....	47
РОЗДІЛ 5. Фотомиттевості життя.....	51
Іменний покажчик.....	63

ВІД УПОРЯДНИКІВ

Біобібліографічний покажчик (серія «Пам'яті професорів Криворізького педагогічного», *вип. 6*) присвячено *Олександру Опанасовичу Любару (1940–2006 рр.)* – українському вченому-етнопедагогу, професору, досліднику історії національної освіти й педагогічної думки, декану факультету підготовки вчителів початкових класів (1975–1983 рр.), проректору з навчальної роботи Криворізького державного педагогічного інституту (1983–2005 рр.).

Наукова спадщина професора О. О. Любара налічує понад 130 наукових і науково-методичних праць, серед них монографічні дослідження, підручники, навчальні посібники, наукові статті, написані одноосібно й у співавторстві. Значна кількість праць присвячена дослідженню історії української педагогічної думки, проблемам національної освіти й виховання, психолого-педагогічної підготовки майбутнього вчителя, народної педагогіки.

Олександру Опанасовичу Любару належить визначна роль у глибинному дослідженні української етнопедагогіки. Учений активно боровся за відродження й розвиток автентичної української педагогіки та шкільництва на засадах національної педагогічної культури рідного народу, досліджував і пропагував українську народну систему виховання, етнопедагогіку як основу, на якій необхідно будувати нову українську школу й нову педагогічну думку.

Більше тридцяти років життя О. О. Любара присвячено науково-педагогічній діяльності в Криворізькому педагогічному інституті / університеті. Учений пройшов творчий шлях від старшого викладача до доцента, професора, декана факультету підготовки вчителів початкової школи, проректора з навчальної роботи.

У Криворізькому державному педагогічному університеті шанують пам'ять О. О. Любара, досліджують науково-педагогічну спадщину вченого.

У структурі біобібліографічного покажчика **5 розділів:**

Розділ «Слово на пошану пам'яті Олександра Опанасовича Любара»

містить спогади викладачів, співробітників Криворізького державного педагогічного університету. Вони знайшли найкращі та найвеличніші слова вдячності й найщирішої поваги.

У розділі «Сторінки біографії» подано біографічну довідку про життєвий шлях і науково-педагогічну діяльність **О. О. Любара** та перелік основних дат його життя й діяльності.

Розділ «Праці професора **О. О. Любара**» має підрозділи: «Дисертація та автореферат дисертації», «Наукові й науково-популярні видання», «Підручники та навчально-методичні посібники», «Статті в збірниках наукових праць та інших наукових і навчально-методичних виданнях», «Публікації в матеріалах наукових конференцій», «Статті в періодичних виданнях», «Наукове редагування й рецензування». Бібліографічні описи в середині підрозділів згруповано й розміщено за прямою хронологією з виділенням років видання. У межах року – за алфавітом назв праць.

Розділ «Бібліографія наукової, педагогічної й громадської діяльності **Олександра Опанасовича Любара**» презентує публікації про життєвий і творчий шлях ученого. Матеріали згруповано й розміщено за прямою хронологією з виділенням років публікації. У межах року – за алфавітом прізвищ авторів і назв праць.

У розділі «Фотомиттєвості життя» представлено світлини різних років, у тому числі з архівів родини **О. О. Любара** та його колег.

Допоміжний апарат біобібліографічного покажчика:

- іменний покажчик, у якому наведено прізвища авторів, співавторів, упорядників, редакторів та інших осіб, відомості про яких є в бібліографічних записах;
- передмова від упорядників;
- схема групування матеріалу (зміст).

Джерела відбору документів для біобібліографічного покажчика – фонди, каталоги й картотеки бібліотеки Криворізького державного педагогічного

університету, архів КДПУ. Бібліографічним описам передують шифри, за якими можна замовити літературу на абонементі і в читальних залах бібліотеки КДПУ. Окремі праці містять активні посилання на електронні ресурси відкритого доступу. Астериском (*) позначено видання, які вдалося знайти, але вони відсутні у фонді бібліотеки КДПУ.

Хронологічні рамки відбору документів: *1976–2018 рр.*

Показчик містить 170 бібліографічних записів українською та російською мовами й має наскрізну нумерацію.

Бібліографічний опис здійснено згідно з *ДСТУ ГОСТ 7.1:2006 «Система стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи. Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання».*

Електронна версія показчика розміщена на вебсторінці бібліотеки сайту Криворізького державного педагогічного університету в розділі «Бібліографічні показчики»:

<https://kdpu.edu.ua/biblioteka/resursy/bibliohrafichna-produktsiia/bibliohrafichni-pokazhchyky/1098-biobibliohrafichni-pokazhchyky.html>

та репозитарії (електронному архіві КДПУ) в розділі «Бібліографічна продукція» <http://elibrary.kdpu.edu.ua/jspui/handle/0564/84>

Показчик адресовано вченим-педагогам, викладачам закладів вищої освіти, аспірантам, студентам з метою популяризації наукової спадщини професора О. О. Любара.

Упорядники висловлюють подяку Руслані Олександрівні Любар – доньці професора О. О. Любара – кандидату педагогічних наук, доценту, завідувачу кафедри методики музичного виховання, співу і хорового диригування та Інні Георгіївні Любар – дружині О. О. Любара – доценту кафедри початкової освіти за співпрацю й допомогу в створенні біобібліографічного показчика.

РОЗДІЛ 1

Слово на пошану пам'яті Олександра Опанасовича Любара

Викладачу! «Вклоняємось доземно перед великим іменем твоїм»

Олександр Опанасович Любар – педагог, науковець, кандидат педагогічних наук, професор, декан факультету початкових класів (1975–1983 рр.), проректор з навчальної роботи Криворізького державного педагогічного інституту / університету (1983–2005 рр.). А ще батько, дідусь і чоловік, люблячий свою сім'ю.

Його ім'я присвоєно навчальній аудиторії психолого-педагогічного факультету, де він зачаровував студентів своїми лекціями з історії педагогіки. Він серцем відчував кожного просвітителя, педагога, про якого розповідав студентам. Яскраво змальовував епоху, її характерні ознаки, щоб студент бачив не лише окрему особистість, але й розумів рівень розвитку суспільства й наукової думки, настрої суспільства, його потреби. І кожного разу намагався долучити студентів до спадщини великих педагогів минувшини.

Так, під час вивчення педагогічної діяльності педагога-гуманіста минулого століття Василя Олександровича Сухомлинського, Олександр Опанасович організував відвідування студентами школи в Павлиші, де жив і працював В. О. Сухомлинський. Пам'ятаю, з яким трепетом душі заходили студенти в маленький кабінет директора школи. У ті часи директор школи мав невеличку квартиру для сім'ї й жив при школі. А вся територія школи була оформлена, як соти у вулику. Фруктові дерева всі підбілені, у кожного класу своя доглянута ділянка, прибраний господарчий двір, і відразу спливають у пам'яті «уроки під відкритим небом».

Олександр Опанасович дуже шанобливо й уважно ставився до студентів, перебуваючи на керівних посадах в університеті. Завжди знаходив тепле слово для колег. На факультеті був господарем, батьком, товаришем; разом із заступником декана Валентиною Порфирівною Судомко вони злагоджено керували факультетом.

А ще Олександр Опанасович вів велику наукову роботу, досліджуючи разом з Дмитром Тимофійовичем Федоренком історію педагогічної думки й освіти в Україні. О. О. Любар організував і очолив науково-дослідну лабораторію й наукову школу з питань і проблем національної освіти. Скільки архівних документів пройшло через його руки і як гостро він відчував кожен віху в історії своєї Батьківщини! А написаний разом з колегами підручник з історії педагогіки України й досі читається як захопливий роман, де Київська Україна-Русь показана як багатюще джерело національної духовності.

Світла пам'ять про нього збережеться в серцях студентів тих поколінь, яких він навчав.

*Наталя Григорівна Недодатко,
доцент кафедри дошкільної освіти, кандидат педагогічних наук*

ОЛЕКСАНДР ОПАНАСОВИЧ ЛЮБАР – ОБЕРІГ ПАМ'ЯТІ УНІВЕРСИТЕТСЬКОГО РОДОВОДУ

Під різнобарв'ям багатолітніх тополь та осокорів у знайомій алеї університету кожного ранку ми зустрічали гарного сивочолого чоловіка, який ішов назустріч із радісною усмішкою, з живим інтересом в очах – до тебе, до мене, до всіх. Невимовний сум охопив нас, бо невчасно смерть забрала Олександра Опанасовича ЛЮБАРА. Педагогічний університет асоціюється з його іменем. Він був деканом педагогічного факультету, потім проректором. Та найголовніше – він був великою Людиною. Який прикрий цей минулий час!

Ні! Олександр Опанасович – це пам'ять університетського «родоводу». Він – борець за українське слово. Коли він оголошував промову, крилатість фраз вражала присутніх. Велика любов і шана до Кобзаря супроводжувала його усе життя. По духу! – це великий філолог, з уст якого зринали слова:

Свою Україну любіть!
Любіть її ... Во врем'я люте,
В остатню тяжкую минуту
За неї Господа моліть.

Україна – понад усе. Цей рідкісний патріотизм був притаманний тільки йому. Бо треба було мати велику сміливість, щоб у роки активної русифікації звертатися з високої трибуни українською мовою. Це викликало подив у багатьох і велику гордість в «останніх із могікан» на той час. Змінився час, і все стало на свої місця, бо так повинно бути за природою речей: у своєму домі – свої порядки.

Ми линемо думкою до Олександра Опанасовича, який був добрим порадиником, чудесним співбесідником, милосердним. І знову це «був»... Його несподівана смерть перевернула уяву про цінності людського буття в більшості людей, які його любили і шанували.

Надворі весна, а травень плаче за доброю людиною й страждає разом з нами. Відгомін туги й смутку ще довго бринітиме невимовним болем у наших серцях.

*Людмила Василівна Панчук,
декан факультету української філології,
доцент кафедри української літератури*
Джерело: Університетські новини. – 2006. – 19 травня. – С. 3.

ПАМ'ЯТІ ОЛЕКСАНДРА ОПАНАСОВИЧА ЛЮБАРА

26 квітня 2006 року зупинилося серце відомого українського етнопедагога, знавця і дослідника проблем освіти і виховання, козацтва, батьківської та родинної педагогіки Любара Олександра Опанасовича.

Народився Олександр Опанасович Любар 5 травня 1940 року в місті Кривий Ріг. У 1965 році закінчив природничий факультет Криворізького державного педагогічного інституту, потім дев'ять років учителював, був директором школи й активним громадським діячем м. Верхньодніпровська Дніпропетровської області.

З 1974 р. і до останніх днів життя працював у Криворізькому державному педагогічному інституті (з 1999 р. – університет) на різних посадах: 1974–1975 рр. – старший викладач, доцент кафедри педагогіки й методики викладання дисциплін початкового навчання; 1975–1983 рр. – декан факультету підготовки вчителів початкових класів; 1983–2005 рр. – проректор з навчальної роботи; з 2005–2006 р. – завідувач кафедри педагогіки початкового навчання.

Його педагогічна робота оцінена знаком пошани «Відмінник освіти України». У 1990 році кандидату педагогічних наук О. О. Любару присуджено вчене звання професора, і з тих пір він очолював діяльність науково-дослідної лабораторії, наукової школи з питань і проблем національної освіти.

Серед численних заслуг О. О. Любара перед вітчизняною педагогікою – більше ста наукових праць, сім з яких – навчальні та навчально-методичні посібники. Книги науковця «Історія української педагогіки», «Історія педагогічної думки та освіти в Україні» стали не просто відомими, а надзвичайно популярними в Україні й далеко за її межами, оскільки саме в них він виклав найсуттєвіше й найтипівіше для нашої національної освіти, для процесу формування виховних ідеалів українців: демократизм, людяність, далекоглядна мудрість, підкреслено поважне спілкування українців у родині й у громаді.

За особливі заслуги перед національною школою й освітою Олександра Опанасовича Любара в 1980 році нагороджено медаллю імені А. С. Макаренка.

Останні два роки дослідник розробляв надзвичайно важливий проект великої хрестоматії «Українська педософія», до якої мали ввійти десятки (а може й сотні) праць, концепцій, доктрин і правових актів суто національного характеру з етнопедагогіки, зразки втілення виховних ідеалів українців різних епох, самої філософії освіти й виховання в Україні. Проект було завершено, обговорено й схвалено вченою радою НДІ українознавства МОН України, але...

Але смерть О. О. Любара не зупинила реалізації його великої справи. Співробітники НДІ українознавства й педагоги всієї України продовжують її. Проект буде реалізовано неодмінно.

Заслуги Олександра Опанасовича Любара перед нацією надзвичайно вагомі, а тому його ім'я буде жити в наших думках і діяннях – у самому дусі освіти й виховання по-українськи.

Редакція журналу «Українознавство»

Джерело: Українознавство. – 2006. – № 2. – С. 365. –

Режим доступу: <http://archive.nndiuv.org.ua/toprint.html?id=381>

Любар Олександр Опанасович – науковець, український етнопедагог, дослідник проблем національної освіти й виховання, батьківської й родинної педагогіки, української педагогічної культури.

Талановитий науковець, професор О. О. Любар у доробку з понад 130 наукових праць має визнані в Україні навчальні посібники з педагогіки, хрестоматії, навчальні програми з педагогіки національної школи. У книгах неупереджено й об'єктивно розкрито й пояснено минуле освіти та педагогічної думки, крізь призму особливостей сучасності закликає до конструктивних змін в українській освіті й вихованні.

Очолюючи протягом багатьох років науково-дослідну лабораторію з проблем педагогіки національної школи, О. О. Любар опікувався посиленням фундаментальної підготовки майбутніх учителів, урахував надбання української й зарубіжної педагогічної науки та мистецтва виховання, всю свою діяльність спрямовував на підготовку висококваліфікованих фахівців, плідну науково-педагогічну діяльність.

Професор О. О. Любар у своїх історико-педагогічних дослідженнях накреслив проблеми, на розв'язання яких майбутнім поколінням учених-педагогів, учителів, керівників освіти слід спрямовувати свій розум, талант, наполегливість. Насамперед, українська національна ідея повинна знайти своє відображення в навчанні та вихованні учнівської й студентської молоді.

Описані закони й закономірності, виявлені професором О. О. Любаром на підставі довготривалого вивчення й аналізу фактів, явищ, процесів у вітчизняному освітньому просторі та залежностей між ними, процес їх пізнання далеко не завершений і чекає на нові дослідження.

Джерело: [Любар Олександр Опанасович] // Вища педагогічна освіта і наука України: історія, сьогодення та перспективи розвитку. Дніпропетровська область / НАПН України ; Ін-т вищої освіти. – Київ, 2011. – С. 103–104.

ПЕДАГОГ ЗА ПОКЛИКОМ СЕРЦЯ

Олександр Опанасович Любар усе своє життя присвятив педагогічній діяльності. Він є автором більше 130 наукових праць, з них 17 – навчально-методичні посібники для вищих і середніх навчальних закладів, зокрема підручники з історії вітчизняної школи й педагогіки, без яких неможлива підготовка сучасного покоління українських учителів.

Більше 30 років своєї трудової діяльності віддав Олександр Опанасович Криворізькому державному педагогічному університету, з них 22 роки – на посаді проректора з навчальної роботи. Покликання педагогів він бачив у вихованні нового покоління вчителів – духовної еліти українського народу.

Олександр Опанасович стверджував, що Криворізький державний педагогічний інститут (з 1999 р. університет) відіграв визначальну роль у розвитку освіти й культури в регіоні. Він мріяв створити творчий колектив з ветеранів праці, істориків-дослідників, який би відновив усі етапи розвитку навчального закладу. «Це потрібно знати молодим поколінням студентів, аби вони зростали синами й дочками свого народу, працювали на духовне відродження Батьківщини», – зазначав Олександр Опанасович.

Він завжди вболівав за Україну: «Від політичних партій чекаю не політичної тріскотні, а цілеспрямованих дій, зусиль на зміцнення державності українського народу, розвиток економіки, освіти, культури, охорони здоров'я, що має створити демократичну, правову, заможну Україну».

З дитинства я пам'ятаю головні настанови мого батька, Любара Олександра Опанасовича: «Виділяти серед людей «великих» і «маленьких» є великим злом. Люди можуть бути талановитими, здібними, але всі вони мають бути людьми, рівними перед суспільством і Богом».

Щодо професійної діяльності він стверджував: «Шлях до успіху лежить в особистій чесній праці. Ті, хто придбав за кілька років величезні багатства, обікравши інших, є нещасними, вони втрачають самих себе».

Раптово обірвалося життя Олександра Опанасовича. Багатьом планам в освітній галузі не дано було здійснитися. Але залишена педагогічна спадщина буде служити головній справі його життя – вихованню молодого покоління.

Олександр Опанасович говорив, що головним у житті є стати Людиною і не втрачати її в собі. Для мене прикладом Людини-патріота, Людини-фахівця завжди буде мій батько – Любар Олександр Опанасович.

*Руслана Олександрівна ЛЮБАР,
кандидат педагогічних наук, доцент,
завідувач кафедри методики музичного виховання,
співу та хорового диригування КДПУ*

ЖИТТЯ, ПРИСВЯЧЕНЕ ПЕДАГОГІЦІ (до 65-річного ювілею Олександра Опанасовича Любара)

Багато років ми знаємо Олександра Опанасовича як знаючого й талановитого педагога, кваліфікованого та мудрого керівника. Проте свою трудову діяльність він розпочав слюсарем на гірничо-збагачувальному комбінаті, продовжуючи сімейну традицію, бо походив із сім'ї робітника металургійного заводу. Була в його долі й служба в лавах Радянської Армії, і навчання в Криворізькому педагогічному інституті, який він закінчив у 1965 році, отримавши кваліфікацію вчителя біології та хімії. Раз і назавжди обравши педагогічний шлях, він працював учителем у середній школі, викладав хімію в технікумі, керував навчальною роботою в середній школі № 14 як заступник директора. Тож не дивно, що життєвий шлях привів у 1974 році Олександра Опанасовича до рідного інституту.

За більш ніж тридцятирічний період роботи в нашому університеті Олександр Опанасович пройшов шлях від старшого викладача кафедри педагогіки та психології, декана факультету підготовки вчителів початкових класів до проректора з навчальної роботи. 22 роки професор О. О. Любар керує навчальним процесом у нашому закладі. За цей час було відкрито й нові факультети, й нові кафедри; ми розпочали підготовку фахівців за новими спеціальностями. Завдяки невтомній роботі Олександра Опанасовича інститут отримав статус університету. Наш проректор не тільки талановитий керівник, але й висококваліфікований фахівець та талановитий науковець. Понад 120 наукових праць, серед яких визнані в Україні навчальні посібники з педагогіки, хрестоматія, збірники з історії української педагогіки. Він є автором навчальних програм з педагогіки національної школи, багато років очолював науково-дослідну лабораторію з проблем педагогіки національної школи. Під його керівництвом посилено фундаментальну підготовку майбутніх учителів. Олександр Опанасович усю свою діяльність спрямовує на підготовку висококваліфікованих спеціалістів, плідну науково-педагогічну діяльність.

За значний внесок у розбудову національної освіти та науки України професор О. О. Любар удостоєний звання «Заслужений працівник народної освіти УРСР», нагороджений медаллю «За доблесну працю» та медаллю ім. А. С. Макаренка, знаком «Відмінник народної освіти УРСР»; відзначений Почесною грамотою Міністерства освіти України. Не оминуло увагою досягнення Олександра Опанасовича й рідне місто, відзначивши його Грамотою виконкому міської ради.

Але ми хотіли б сказати про Олександра Опанасовича ще й від імені тих людей, які знають його багато років. Які зустрілися з ним тоді, коли ще попереду були наукові та професійні злети. Ось як розповідає про цей час завідувач педагогічної практики *Інна Олександрівна Овсєян*: «З Олександром Опанасовичем ми знайомі з 1961 року. Разом навчалися на природничому факультеті Криворізького державного педагогічного інституту, але на різних курсах. Уперше я побачила Олександра Опанасовича, а за тих часів Сашка Любара, у воєнній формі. Він вступив до нашого інституту після армії. Згадую гарного хлопця з відкритим обличчям, щирою усмішкою. Він був душею нашого факультету. Всі знали його, і він знав усіх. Олександр Опанасович обіймав різні посади в комсомольській організації не тільки факультету, а й інституту. Був дружелюбним, товариським, відвертим і справедливим. З ним цікаво було поговорити на будь-які теми.

Наше студентське життя було цікавим і веселим, за що й завдячуємо Сашкові. Його ентузіазм і життєва енергія були невичерпними. Він організовував зустрічі студентів з учителями-біологами, з ветеранами війни; перший КВК (ця гра тільки входила в моду) був проведений на нашому курсі за ініціативою Сашка Любара.

Визнаю, багато хто з дівчат задивлялися на Сашка, а дехто був таємно й безнадійно закоханий у нього. Чому таємно й безнадійно? А тому, що красуня Інна (Інна Георгіївна Любар) раз і назавжди полонила його серце».

Слово методисту навчального відділу *Таїсії Олексіївни Ярковій*: «У цей ювілейний для Олександра Опанасовича день пригадуються роки, пройдені поряд, а їх чверть віку. За цей час він обіймав різні посади: декан факультету, проректор з навчально-виховної роботи, тепер ще й завідувач кафедри, – проте завжди залишався собою, без гордині, спокійний, схильний дати пораду, прийти на допомогу. Але найбільше запам'ятався мені як декан факультету підготовки вчителів початкових класів – молодий, енергійний, з ласкавою посмішкою, яскрава особистість, чоловік, який поєднував людяність, шанобливе ставлення до студентів, колег з розумною вимогливістю. Вміння співчувати, підтримати кожного в тяжку хвилину виділяло Олександра Опанасовича серед інших. Це турботливий батько, чоловік, син – і ці риси він переносив на студентів, колег. Досвідчений педагог, він був і моїм учителем у дні мого студентства. Я вдячна йому за знання, що стали фундаментом моєї подальшої роботи. Уся його викладацька та наукова діяльність пронизана любов'ю до рідної землі, українського народу».

Університет може пишатися студентами Олександра Опанасовича, які тепер мають учені звання та ступені, є деканами та завідувачами кафедр.

Ці люди завдячують своєму викладачеві й згадують про свої роки студентства лише приємне.

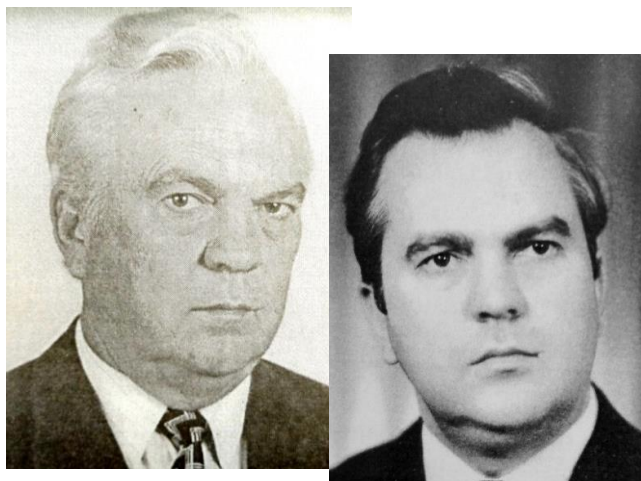
Зі словами щирої вдячності й повагою, колишні студенти факультету підготовки вчителів початкових класів – декан педагогічного факультету *Зоя Михайлівна Мірошник* та завідувач кафедри змісту та методики початкового навчання *Ніна Іванівна Білоконна* – говорять про Олександра Опанасовича як про досвідченого наставника, високопрофесійного викладача, знаного науковця, який завжди допомагає вирішувати складні виробничі питання. Підставляє батьківське плече в скрутні хвилини.

Людей, які б із вдячністю говорили про Олександра Опанасовича, в університеті багато. І кожен з них від усього серця бажає нашому шановному проректору тільки всього найкращого: міцного здоров'я, щоб бути поряд з нами ще багато років; душевного спокою, тепла, доброти від близьких, рідних та колег; домашнього затишку й молодості наснаги, Олександре Опанасовичу! Хай доля дарує Вам ще багато років, які Ви присвячуєте нашій рідній Україні! Хай мир і добробут не минають Вашої родини, а добро й милосердя – Вашого серця!

*Людмила Анатоліївна Білоконенко,
завідувач навчального відділу, доцент кафедри української мови
Джерело: Університетські новини. – 2005. – 20 травня. – С. 1*

РОЗДІЛ 2

Сторінки біографії

Олександр Опанасович Любар народився **5 травня 1940 р.** у місті Кривий Ріг.

1947–1957 рр. – навчання в Криворізькій середній школі № 19.

1957–1959 рр. працював слюсарем, електриком Південного гірничо-збагачувального комбінату.

1959–1960 рр. – на службі в Радянській армії.

1960–1965 рр. – навчання на природничому факультеті Криворізького державного педагогічного інституту (спеціальність – учитель біології та хімії).

1962–1967 рр. – на комсомольській роботі.

1967–1968 рр. – заступник директора з навчально-виховної роботи СШ № 14 м. Кривого Рогу.

1968–1969 рр. – навчання в аспірантурі Дніпропетровського державного університету.

1969–1974 рр. – на партійній роботі в апараті Верхньодніпровського райкому Компартії України.

1974–1975 р. – старший викладач кафедри педагогіки і психології.

1975–1979 рр. – старший викладач, в. о. доцента кафедри педагогіки і методики початкового навчання.

1975–1983 рр. – декан факультету підготовки вчителів початкових класів.

1976 р. – науковий кореспондент відділу трудового навчання й профорієнтації НДІ педагогіки УРСР.

1978 р. захистив дисертацію «Наставництво як важливий фактор профорієнтаційної роботи школи та виробництва» на здобуття наукового ступеня кандидата педагогічних наук за спеціальністю «Загальна педагогіка, історія педагогіки та освіти» в Науково-дослідному інституті педагогіки України.

1980–1991 рр. – доцент кафедри педагогіки і методики початкової освіти.

1983–2005 рр. – проректор з навчальної роботи КДПШ/КДПУ.

1991 р. – присвоєно вчене звання професора кафедри педагогіки і методики початкового навчання.

1991–1993 рр. – професор кафедри педагогіки і методики початкового навчання.

1992–2006 рр. – очолював діяльність науково-дослідної лабораторії з проблем педагогіки національної школи.

1993 р. – завідувач кафедри народознавства та національної педагогічної культури.

2004–2005 рр. – професор кафедри психології і педагогічних технологій.

2004 р. – обраний членом-кореспондентом Міжнародної слов'янської академії освіти ім. Я. А. Коменського.

2004–2006 рр. – науковий співробітник НДІ українознавства МОН України *(за сумісництвом)*.

2005–2006 рр. – завідувач кафедри теорії і практики дошкільного виховання і початкового навчання.

2005–2006 рр. – член редколегії наукового часопису «Українознавство» (Київ).

26 квітня 2006 р. Олександр Опанасович Любар пішов із життя.

Відзнаки й нагороди

1970, 1973 рр. – медаль «За трудову доблесть»

1979 р. – нагрудний знак «Відмінник народної освіти УРСР»

1980 р. – медаль ім. А. С. Макаренка

1990 р. – почесне звання «Заслужений працівник народної освіти УРСР»

1999 р. – нагрудний знак «Відмінник освіти України»

2000 р. – Грамота виконкому міської ради м. Кривого Рогу

2003 р. – нагрудний знак «За заслуги перед містом III ст.»
(відзнака виконкому Криворізької міської Ради)

2005 р. – Грамота за зайняте I місце у V Обласному міжвузівському конкурсі на «Кращі наукові, навчальні, навчально-методичні та художньо-публіцистичні видання»

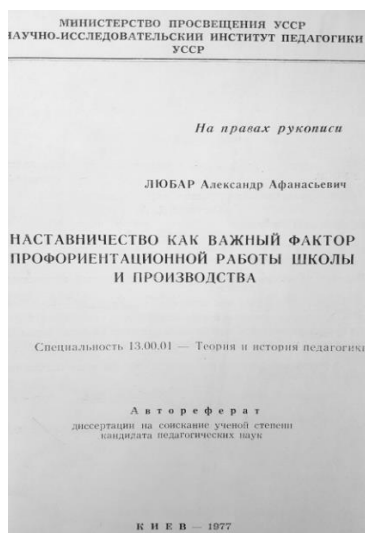
Олександр Опанасович Любар багаторазово нагороджувався грамотами та відзнаками КДПІ/КДПУ, Міністерства освіти і науки України.

РОЗДІЛ 3

Праці професора О. О. Любара

3.1. Дисертація та автореферат дисертації

1. Любар А. А. Наставничество как важный фактор профориентационной работы школы и производства : автореф. дис. на соискание ученой степени кандидата педагогических наук : спец. 13.00.01 / А. А. Любар ; Науч.-исслед. ин-т педагогики УССР. – Киев, 1977. – 24 с.*

2. Любар А. А. Наставничество как важный фактор профориентационной работы школы и производства : дис. на соискание ученой степени кандидата педагогических наук : спец. 13.00.01 / Любар Александр Афанасьевич ; Науч.-исслед. ин-т педагогики УССР. – Киев, 1977. – 220 с.*

3.2. Наукові й науково-популярні видання

1977

3. 331.548

Л 93 Любар О. О. (співавт.) Школа і вибір професії: з досвіду педагогічних колективів і громадськості міста Кривого Рогу: монографія / О. О. Любар, Л. К. Бикова. – Київ: Рад. школа, 1977. – 152 с.

1980

4. Любар О. О. (співавт.) Зміні – гарт і майстерність / В. І. Коваленко, О. О. Любар. – Дніпропетровськ: Промінь, 1980. – 63 с.*

1982

5. 37.091.12:005.963.2-051

Л 93 Любар А. А. (соавт.) Наставничество в воспитании учащихся общеобразовательной школы / А. А. Любар, Д. А. Тхоржевский. – Київ: Рад. школа, 1982. – 110 с.

1984

6. 37.035:331

Л 93 Любар О. О. (соавт.) Воспитание учащихся в процессе общественно полезного труда / А. А. Любар, В. И. Коваленко, И. Г. Любар. – Київ: Рад. школа, 1984. – 101 с.

1988

7. Любар О. О. Пиття не доводить до пуття / О. О. Любар. – Київ: Т-во «Знання» УРСР, 1988. – 31 с.*

1990

8. 378(477.63)

К 82 Любар О. О. (*співавт.*) Криворізький державний педагогічний інститут. 1930–1990 / авт.: В. К. Буряк, **О. О. Любар** [та ін.]. – Кривий Ріг, 1990. – 16 с.

1991

9. Любар О. О. (*співавт.*) Український народ про виховання словом і ділом / О. О. Любар, Д. Т. Федоренко. – Кривий Ріг, 1991.*

1992

10. Любар О. О. Відбудова національної школи засобами етнопедагогіки / О. О. Любар. – Київ, 1992. – 49 с.*

1993

11. Любар О. О. Надбання історії вітчизняної педагогіки як основа розбудови національної школи і педагогіки України / О. О. Любар. – Кривий Ріг, 1993. – 25 с.*

2005

12. 378(477.63)

К 82 Любар О. О. (*упоряд.*) Криворізький державний педагогічний університет. 75 років / упоряд. О. О. Любар ; голов. ред. В. К. Буряк. – Кривий Ріг, 2005. – 100 с.

3.3. Підручники та навчально-методичні посібники

1977

13. Любар А. А. Наставнику рабочей и учащейся молодежи : метод. рекомендации / А. А. Любар. – Кривой Рог, 1977. – 42 с.*

1978

14. Любар О. О. Педагогічні основи наставництва учнівської молоді : методична розробка / О. О. Любар. – Кривий Ріг, 1978. – 39 с.*

1979

15. Любар О. О. З думкою про завтрашнього трудівника : методичні рекомендації / О. О. Любар. – Кривий Ріг, 1979. – 6 с.*

1980

16. Любар О. О. (співавт.) Основні напрямки вдосконалення методів уроку / О. Я. Савченко, О. О. Любар. – Дніпропетровськ, 1980. – 15 с.*

17. Любар О. О. Рекомендації для самостійної роботи з вивчення педагогами школи засобів наочності / О. О. Любар. – Дніпропетровськ, 1980. – 24 с.*

1982

18. Любар О. О. *(співавт.)* Педагогічна діяльність виробничих колективів як фактор трудового виховання школярів : методичні рекомендації / О. О. Любар, Д. О. Тхоржевський. – Дніпропетровськ, 1982. – 40 с.*

1984

19. Любар О. О. Методичні матеріали до вивчення курсу «Історія педагогіки» / О. О. Любар. – Кривий Ріг, 1984. – 27 с.*

20. Любар О. О. Схеми-рекомендації для самостійного вивчення курсу педагогіки студентами педагогічних навчальних закладів / О. О. Любар. – Дніпропетровськ : ДДУ, 1984. – 71 с.*

21. Любар О. О. Схеми-рекомендації для самостійного засвоєння педагогіки студентами – майбутніми вчителями / О. О. Любар. – Дніпропетровськ : ДДУ, 1984. – 51 с.*

1985

22. Любар А. А. *(соавт.)* Учебный план и программа факультета будущего учителя / В. С. Пикельная, А. А. Любар, Л. Ф. Ткачева. – Кривой Рог : КГПИ, 1985. – 38 с.*

1988

23. Любар О. О. Методичні рекомендації студентам з вивчення курсу «Історія педагогіки» / О. О. Любар. – Кривий Ріг, 1988. – 32 с.*

1989

24. Любар О. О. *(співавт.)* Методичні рекомендації щодо деяких питань організації навчального процесу / П. І. Шевченко, О. О. Любар, Є. К. Потапенко. – Кривий Ріг, 1989. – 53 с.*

1990

25. 37(477)(091)

Л 93 Любар О. О. Із історії освіти на Україні у другій половині XVII та XVIII ст. : лекції з історії педагогіки для пед. ін-тів / О. О. Любар. – Кривий Ріг : КДПІ, 1990. – 450 с.

1991

26. Любар О. (співавт.) Основи наукових досліджень : навч. план, програма та метод. рекомендації / О. Любар, Д. Федоренко. – Кривий Ріг, 1991. – 65 с.*

1992

27. Любар О. О. (співавт.) Педагогіка національної школи : програми педагогічних інститутів / О. О. Любар, Д. Т. Федоренко, Є. К. Потапенко. – Київ, 1992. – 161 с.*

1993

28. 37(477)(091)(075.8)

Л 93 Любар О. О. (співавт.) Історія педагогічної думки і освіти в Україні : навч. посібник. Ч. 1 : Дохристиянський період / О. О. Любар, Д. Т. Федоренко. – Київ, 1993. – 109 с.

1994

29. 37(477)(091)(075.8)

Л 93 Любар О. О. (співавт.) Історія педагогічної думки і освіти в Україні : навч. посібник. Ч. 2 : Княжа доба / О. О. Любар, Д. Т. Федоренко. – Київ, 1994. – 128 с.

30. Любар О. О. (співавт.) Педагогіка національної школи / О. О. Любар, Д. Т. Федоренко. – Кривий Ріг, 1994. – 123 с.*

1995

31. 373.3.091.2(075)

В 43 Любар О. О. (співавт., упоряд.) Викладання і виховання в початкових класах національної школи : навч. посібник / упоряд. та заг. ред.: О. О. Любар, Д. Т. Федоренко. – Київ : ІЗМН, 1995. – 178 с.

1996

32. 37(477)(091)(075.8)

Л 93 Любар О. О. (співавт.) Історія педагогічної думки і освіти в Україні : навч. посіб. для пед. навч. закладів. Ч. 3 : У неволі / О. О. Любар, Д. Т. Федоренко. – Київ, 1996. – 103 с.

1997

33. Любар О. О. (*співавт., упоряд.*) Викладання і виховання в початкових класах національної школи : навч. посібник. Вип. 2 / упоряд. та заг. ред.: О. О. Любар, Д. Т. Федоренко. – Київ : ІЗМН, 1997.*

1998

34. 373.3.091.2(075)

В 43 Любар О. О. (*співавт., упоряд.*) Викладання і виховання в початкових класах національної школи : навч. посібник. Вип. 3 / упоряд. та заг. ред.: О. О. Любар, Д. Т. Федоренко. – Київ : ІЗМН, 1998. – 178 с.

35. 37(477)(091)(075.8)

Л 93 Любар О. О. (*співавт.*) Історія української педагогіки : навч. посіб. для пед. навч. закладів / О. О. Любар, М. Г. Стельмахович, Д. Т. Федоренко ; за ред. М. Г. Стельмаховича. – Київ : ІЗМН МО України, 1998. – 355 с.

1999

36. 373.3.091.2(075)

В 43 Любар О. О. (*співавт., упоряд.*) Викладання і виховання в початкових класах національної школи : навч. посібник. Вип. 4 / упоряд. та заг. ред.: О. О. Любар, Д. Т. Федоренко. – Кривий Ріг : Видавничий дім, 1999. – 160 с.

37. Любар О. О. Вступ. Інтеграція українознавства в навчально-виховний процес : навч. посібник / О. О. Любар. – Кривий Ріг, 1999.*

38. 37(477)(091)(075.8)

Л 93 Любар О. О. (*співавт.*) Історія педагогічної думки і освіти в Україні : навч. посібник. Ч. 4 : Козацька республіка / О. О. Любар, Д. Т. Федоренко. – Київ, 1999. – 175 с.

39. 37(477)(091)(075.8)

Л 93 Любар О. О. (*співавт.*) Історія педагогічної думки і освіти в Україні : навч. посібник. Ч. 5 : В борні / О. О. Любар, Д. Т. Федоренко. – Київ, 1999. – 222 с.

40. 37(477)(091)(075.8)

Л 93 Любар О. О. (*співавт.*) Історія української педагогіки : навч. посіб. для пед. навч. закладів / О. О. Любар, М. Г. Стельмахович, Д. Т. Федоренко ; за ред. М. Стельмаховича. – Київ : ІЗМН МО України, 1999. – 357 с.

2002

41. 37(477)(091)(075.8)

І-90 Любар О. О. (*упоряд.*) Історія української школи й педагогіки в матеріалах та документах : навч. посіб. для студ. ВНЗ / упоряд. О. О. Любар ; за ред. В. Г. Кременя. – Кривий Ріг : Кривбасавтоматика, 2002. – 645 с.

2003

42. 37(477)(091)(075.8)

Л 93 Любар О. О. (*співавт.*) Історія української школи і педагогіки : навч. посібник / О. О. Любар, М. Г. Стельмахович, Д. Т. Федоренко. – Київ : Знання, 2003. – 450 с.

43. 37(477)(091)(075.8)

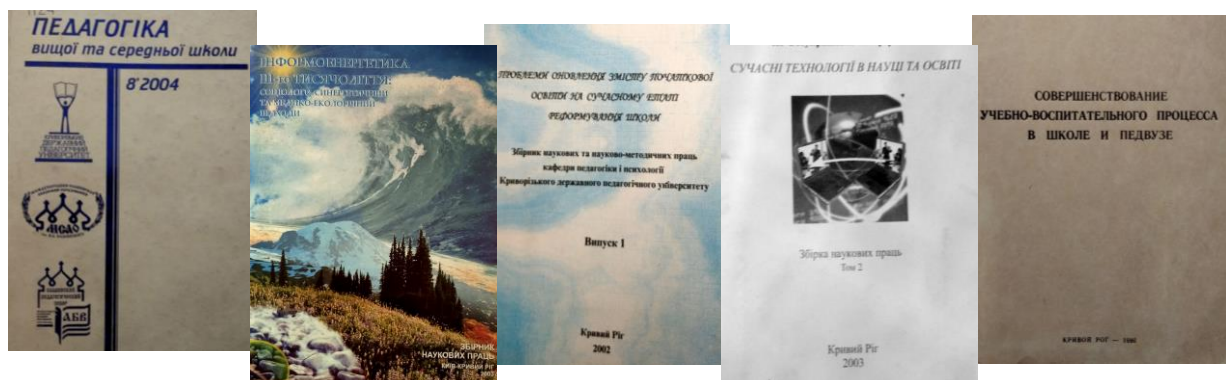
І-90 Любар О. О. (*упоряд.*) Історія української школи і педагогіки : хрестоматія / упоряд. О. О. Любар ; за ред. В. Г. Кременя. – Київ : Знання, 2003. – 766 с.

2005

44. 37(477)(091)(075.8)

І-90 Любар О. О. (*упоряд.*) Історія української школи і педагогіки : хрестоматія / упоряд. О. О. Любар ; за ред. В. Г. Кременя. – Київ : Знання, 2005. – 767 с.

3.4. Статті в збірниках наукових праць та інших наукових і навчально-методичних виданнях

1976

45. Любар О. О. Батькам – педагогічну культуру / О. О. Любар // Шляхи підвищення якості і ефективності уроку : зб. наук. праць. – Кривий Ріг, 1976. – С. 29–30.*
46. Любар О. О. XXV з'їзд Компартії України про вдосконалення системи комуністичного виховання / О. О. Любар // Шляхи підвищення якості і ефективності уроку : зб. наук. праць. – Кривий Ріг, 1976.*
47. Любар О. О. Психолого-педагогічні аспекти сучасного уроку / О. О. Любар // Шляхи підвищення якості і ефективності уроку : зб. наук. праць. – Кривий Ріг, 1976.*
48. Любар О. О. Роль наставника в підвищенні якості навчально-виховного процесу / О. О. Любар // Шляхи підвищення якості і ефективності уроку : зб. наук. праць. – Кривий Ріг, 1976. – С. 30–31.*

1978

49. Любар О. О. Вплив теоретичної спадщини В. О. Сухомлинського на розвиток наставництва / О. О. Любар // Сучасна школа : [зб. наук. праць]. – Кіровоград, 1978. – С. 95–96.*
50. Любар О. О. Постановка й реалізація виховних цілей уроку / О. О. Любар // Вопросы методики патриотического воспитания учащихся

общеобразовательных школ : сб. науч. трудов. – Днепропетровск, 1978. – Вып. 1. – С. 24–28.*

51. Любар О. О. Профорієнтаційна робота в початковій школі як засіб патріотичного виховання / О. О. Любар // Вопросы методики патриотического воспитания учащихся общеобразовательных школ : сб. науч. трудов. – Днепропетровск, 1978. – Вып. 1. – С. 68–74.*

1980

52. Любар А. А. Важнейшие направления совершенствования высшего педагогического образования / А. А. Любар // Методические материалы Криворожского государственного института к 50-летнему юбилею КГПИ. – Кривой Рог, 1980. – С. 13.*

53. Любар А. А. О критериях оценки эффективности совместной работы школы и производства по подготовке школьников к сознательному выбору профессии и к производительному труду / А. А. Любар // Методические материалы Криворожского государственного института к 50-летнему юбилею КГПИ. – Кривой Рог, 1980. – С. 73.*

54. Любар О. О. Педагогічні основи трудового виховання молодших школярів / О. О. Любар // Дидактичні умови підвищення ефективності розвитку пізнавальної активності і самостійності молодших школярів : зб. наук. праць. – Кривий Ріг, 1980. – С. 12–14.*

55. Любар О. О. Шляхи підвищення творчої активності і самостійності студентів в оволодінні ними вчительської професії / О. О. Любар // Оптимізація процесу навчання і виховання майбутніх вчителів : зб. наук. праць. – Дніпропетровськ, 1980. – С. 3–6.*

1981

56. Любар А. А. Проблемы подготовки студентов к профориентации учащихся и работе с наставниками / А. А. Любар // Совершенствование политехнической подготовки учителей общеобразовательной школы : сб. науч. трудов. – Москва, 1981. – С. 171–175.*

1982

57. Любар О. О. Використання методів досліджень у педагогічній діяльності викладачів факультету ЗТД / О. О. Любар // Рекомендації по організації методичної роботи на факультетах підготовки вчителів загальнотехнічних дисциплін. – Київ, 1982. – С. 18–21.*

58. Любар А. А. Георгий Димитров о роли учителя в трудовом воспитании подрастающего поколения / А. А. Любар // Под знаменем социалистического интернационализма : сб. науч. трудов. – Кривой Рог, 1982. – С. 13–16.*

59. Любар О. О. Шляхи підвищення ефективності трудового виховання молодших школярів / О. О. Любар // Підвищення ефективності формування і розвитку пізнавальних інтересів в учнів початкових класів : зб. наук. праць. – Дніпропетровськ, 1982. – С. 18–21.*

1983

60. Любар О. О. Суспільно-корисна праця як фактор всебічного розвитку особистості школяра / О. О. Любар // Педагогічні основи поліпшення підготовки вчителів : зб. наук. праць. – Дніпропетровськ, 1983. – С. 15–20.*

1984

61. Любар О. *(співавт.)* Активізація пізнавальної діяльності студентів / О. Любар, Н. Кобозев // Рекомендації з організації методичної роботи на факультетах підготовки вчителів загальнотехнічних дисциплін. – Київ, 1984. – С. 3–8.*

62. Любар О. О. Оптимізація навчального процесу на основі впровадження досягнень сучасної педагогічної науки, використання активних методів і засобів навчання / О. О. Любар // Подальше вдосконалення підготовки вчителів загальнотехнічних дисциплін : зб. наук. праць. – Кривий Ріг, 1984. – С. 12–15.*

63. Любар О. О. Підготовка студентів до наставництва із залучення школярів до суспільної і виробничої діяльності / О. О. Любар // Рекомендації з організації

методичної роботи на факультетах підготовки вчителів загальнотехнічних дисциплін. – Київ, 1984. – С. 73–77.*

64. Любар О. О. *Форми і методи залучення учнів у суспільно-виробниче життя трудових колективів / О. О. Любар // Рекомендації з організації методичної роботи на факультетах підготовки вчителів загальнотехнічних дисциплін. – Київ, 1984. – С. 38–40.**

1992

65. Любар О. О. *Гуманізація як передумова та засіб удосконалення навчальних планів, програм фахової підготовки майбутніх вчителів / О. О. Любар // Соціально-психологічні проблеми професійної підготовки майбутніх учителів : зб. наук. праць. – Київ, 1992.**

66. Любар О. О. *(співавт.) Екологічна підготовка сучасного вчителя / О. О. Любар, В. І. Шанда // Актуальні проблеми екології рослинного світу України (на фоні антропогенного впливу) та його охорона : зб. наук. праць. – Черкаси, 1992.**

67. Любар А. А. *Творческая личность учителя как цель и результат педагогического воздействия / А. А. Любар // Психологические проблемы педагогического взаимодействия в условиях дифференциации учебно-воспитательного процесса : сб. науч. трудов. – Могилев, 1992.**

1993

68. Любар О. О. *(співавт.) Основні етичні риси праукраїнців неолітичних поселень Придніпров'я і Наддніпрянщини / О. О. Любар, Д. Т. Федоренко // Міжнаціональні відносини на Півдні України : історія і сучасність : зб. наук. праць. – Запоріжжя, 1993.**

69. Любар О. О. *(співавт.) Розвиваюче та виховуюче навчання як умова формування творчого вчителя-професіонала / О. О. Любар, В. І. Шанда // Актуальні проблеми підготовки педагогічних кадрів до творчої професійної діяльності : зб. наук. праць. – Київ, 1993.**

70. Любар О. О. *(співаєт.)* Самостійна робота учнів педагогічної гімназії по засвоєнню національної педагогіки / О. О. Любар, Д. Т. Федоренко // Шляхи забезпечення міцності і дієвості знань школярів : зб. наук. праць. – Київ, 1993.*

71. Любар О. О. *(співаєт.)* Тракткування поняття «народна самосвідомість в умовах відродження української культури / О. О. Любар, Т. Й. Рейзенкінд // Українознавство і гуманізація освіти : зб. наук. праць. – Дніпропетровськ, 1993.*

1995

72. Любар О. О. Вплив шкільництва Київської України-Русі на становлення духовності українського народу / О. О. Любар // Модернізація системи освіти в Україні на засадах національних традицій та етнопедагогіки, гуманізації і демократизації світового досвіду : зб. наук. праць. – Івано-Франківськ, 1995.*

1997

73. Любар О. О. Гуманізм української педагогіки та шкільництва / О. О. Любар // Викладання і виховання в початкових класах національної школи : навч. посібник [зб. наук.-метод. праць] / за ред. О. О. Любара і Д. Т. Федоренка. – Київ, 1997. – Вип. 2. – С. 16–22.*

74. Любар О. О. *(співаєт.)* Училище в педагогічному інституті – новий етап навчального закладу / М. С. Байдацький, Ю. Д. Кайков, **О. О. Любар** // Викладання і виховання в початкових класах національної школи : навч. посібник [зб. наук.-метод. праць] / за ред. О. О. Любара і Д. Т. Федоренка. – Київ, 1997. – Вип. 2. – С. 168–171.*

1998

75. 373.3.091.2(075)

В 43 Любар О. О. Коріння бездуховності народу / О. О. Любар // Викладання і виховання в початкових класах національної школи : посібник [зб. наук.-метод. праць] / за ред. О. О. Любара. – Київ, 1998. – Вип. 3. – С. 13–18.

1999

76. 37.013:39(477)(075.8)

Ф 33 Любар О. О. Дослідник козацтва і народної педагогіки (Кілька слів про автора [Дмитра Тимофійовича Федоренка]) / О. О. Любар // Мудрість козацької доби : розробка нетрадиційних уроків і навчально-виховних заходів на засадах української етнопедагогіки : посіб. для студ. пед. навч. закладів і учителів та учнів нац. шкіл України / Д. Т. Федоренко. – Кривий Ріг, 1999. – С. 141–142.

77. 373.3.091.2(075)

В 43 Любар О. О. Сіяч освіти і духовності (до 80-річчя з дня народження Пантелеймона Куліша) / О. О. Любар // Викладання і виховання в початкових класах національної школи : посібник [зб. наук.-метод. праць] / за ред. О. О. Любара. – Кривий Ріг, 1999. – Вип. 4. – С. 8–12.

2001

78. 801.81.161.2(082)

Л 64 Любар О. (співавт.) Проблема плекання духовності особистості засобами природи у творчості українських письменників і просвітителів / І. Любар, **О. Любар** // Література. Фольклор. Проблеми поетики : зб. наук. праць. – Київ, 2001. – Вип. 9. – С. 398–404.

2002

79. 373.31(082)

П 78 Любар О. О. До проблеми пізнання і формулювання законів та закономірностей розвитку української системи освіти й виховання / О. О. Любар // Проблеми оновлення змісту початкової освіти на сучасному етапі реформування школи : зб. наук. та наук.-метод. праць / за ред. О. О. Любара. – Кривий Ріг, 2002. – Вип. 1. – С. 14–22.

2003

80. 316(082)

I-74 Любар О. О. *(співавт.)* Здоров'язабезпечення у сучасній школі: інформаційно-освітній аспект / А. П. Афонін, **О. О. Любар**, О. О. Павлікова // Інформоенергетика III-го тисячоліття: соціолого-синергетичний та медико-екологічний підходи : зб. наук. праць. – Київ–Кривий Ріг, 2003. – Вип. 2. – С. 137–138.

81. 37.01(082)

С 91 Любар О. О. *(співавт.)* Самостійна робота учнів у позаурочний час та шляхи її стимулювання як фактор результативного засвоєння фізичних знань / О. О. Любар, Ю. В. Рева, Е. Є. Макаренко // Сучасні технології в науці та освіті : в 3 т. : зб. наук. праць. – Кривий Ріг, 2003. – Т. 2. – С. 108–115.

82. 378(082)

П 24 Любар О. О. Українська педагогіка як складова частина європейської педагогічної культури / О. О. Любар // Педагогіка вищої та середньої школи : зб. наук. праць / за ред. В. К. Буряка. – Кривий Ріг, 2003. – Вип. 6: Проблеми і перспективи культурологічної особистісно-орієнтованої освіти (спец. випуск). – С. 51–52.

83. 373.31(082)

П 78 Любар О. О. Українська педагогічна культура як інновація в сучасній школі / О. О. Любар // Проблеми оновлення змісту початкової освіти на сучасному етапі реформування школи : зб. наук. та наук.-метод. праць / за ред. О. О. Любара. – Кривий Ріг, 2003. – Вип. 2. – С. 17–23.

2004

84. 801.81.161.2(082)

Л 64 Любар О. Духовно-педагогічний вимір поетичної творчості Ліни Костенко / О. Любар // Література. Фольклор. Проблеми поетики : зб. наук. праць. – Київ, 2004. – Вип. 18, ч. 1. – С. 102–106.

85. 378(082)

П 24 Любар О. О. Пізнання законів розвитку освіти та їх закономірностей як головний предмет дослідження педагогіки / О. О. Любар // Педагогіка вищої та середньої школи : зб. наук. праць / за ред. В. К. Буряка. – Кривий Ріг, 2004. – Вип. 8. – С. 49–53.

2005

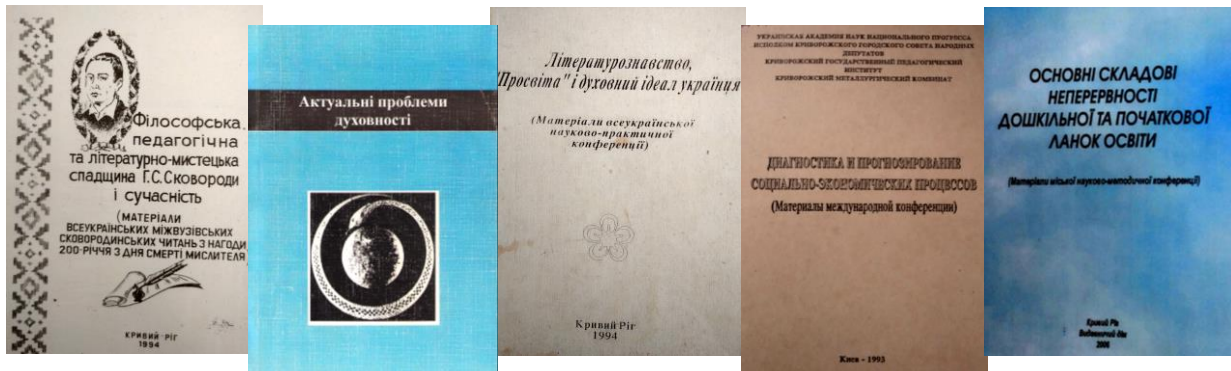
86. 37(477)(092)

Ф 33 Любар О. О. Дослідник козацтва і народної педагогіки [про *Дмитра Тимофійовича Федоренка*] / О. О. Любар // Добросій : документи та матеріали про учителя, кандидата педагогічних наук, доцента, відмінника народної освіти України Дмитра Федоренка / О. Б. Федоренко. – Кривий Ріг, 2005. – С. 54–55.

87. 373.31(082)

П 78 Любар О. О. Фундатор концепції української національної освіти і виховання (до 150-річчя від дня народження С. Ф. Русової) / О. О. Любар // Проблеми оновлення змісту початкової освіти на сучасному етапі реформування школи : зб. наук. та наук.-метод. праць / за ред. В. К. Буряка, О. О. Любара. – Кривий Ріг, 2005. – Вип. 3. – С. 18–28.

3.5. Публікації в матеріалах наукових конференцій

1977

88. Любар А. А. Особенности наставнической работы в школе / А. А. Любар // Педагогические основы наставничества : матер. теорет. конференции / Акад. пед. наук СССР. – Москва, 1977. – ч. 2. – С. 615–622.*

1982

89. Любар О. О. Наставництво як фактор вдосконалення трудового виховання школярів / О. О. Любар // Шляхи подальшого підвищення ефективності підготовки вчителів загальнотехнічних дисциплін і праці : зб. матер. респ. семінару. – Кривий Ріг, 1982. – С. 54–56.*

1990

90. Любар А. А. Практика народного воспитания и обновления школы / А. А. Любар // Общественное сознание: анализ современных тенденций : матер. Всесоюз. науч.-практ. конференции. – Москва, 1990. – С. 143–146.*

91. 316(082)

I-74 Любар А. А. Проблемы подготовки нового поколения учителей для школы / А. А. Любар // Совершенствование учебно-воспитательного процесса в школе и педвузе : тезисы науч.-практ. конф. «Педвуз и проблемы современной общеобразовательной школы», Криворожский гос. пед. ин-т. – Кривой Рог, 1990. – С. 132–134.

1991

92. Любар А. А. Диалектика гражданского воспитания юношества : тезисы Всесоюз. науч.-практ. конференции / А. А. Любар. – Москва, 1991.*

93. Любар О. О. (співавт.) Народно-педагогічні вимоги до спілкування учителя з учнями / О. О. Любар, Д. Т. Федоренко // Учитель національної школи : тези наук.-практ. конф., Терноп. держ. пед. ін-т. – Тернопіль, 1991. – Ч. 1. – С. 191–194.*

1992

94. 316.334.2

П 78 Любар О. О. (співавт.) Відбудова національної школи засобами етнопедагогіки / О. О. Любар, Д. Т. Федоренко // Проблемы диагностики и прогнозирования социально-экономических ситуаций : тез. докл. науч.-практ. конференции. – Киев, 1992. – С. 191–192.

95. Любар А. А. (соавт.) Нестандартное экологическое обучение будущих учителей в природе / А. А. Любар, В. И. Шанда // К неосфере через нетрадиционные формы и методы образования и воспитания : матер. Первой науч.-практ. конференции. – Москва, 1992.*

96. 378(082)

Ф 79 Любар О. О. Проблеми педагогічної підготовки вчителя національної школи / О. О. Любар // Формування професіоналізму майбутніх педагогів в умовах педвузу : тези доповідей та повідомлень наук.-практ. міжвуз. конф., Криворізький держ. пед. ін-т / за ред. В. К. Буряка. – Кривий Ріг, 1992. – Ч. 2 : Шляхи і засоби формування професіоналізму майбутніх вчителів. – С. 150–152.

97. Любар А. А. (соавт.) Профессиограмма учителя: теория, экологический контекст подготовки к профессиональному труду / В. В. Корольский, В. И. Шанда, А. А. Любар [и др.] // Организация и содержание производительного труда учащихся и студенческой молодежи в условиях

перехода к рыночным отношениям: тезисы докл. межресп. семинара-совещания, Криворожский гос. пед. ин-т. – Кривой Рог, 1992.*

98. Любар А. А. Экологическое сознание: росток неосферологии, феномен культуры, грань самосовершенствования / А. А. Любар // К неосфере через нетрадиционные формы и методы образования и воспитания: матер. Первой науч.-практ. конференции. – Москва, 1992.*

1993

99. 316.42(082)

Д 44 Любар О. О. (співавт.) Прогнозування розвитку національної вищої педагогічної освіти ХХІ століття / О. О. Любар, Д. Т. Федоренко // Диагностика и прогнозирование социально-экономических процессов: матер. Междунар. конф., г. Кривий Рог, 4–5 декабря 1992 г. – Киев–Кривой Рог, 1993. – С. 122–129.

100. Любар О. (співавт.) Роль етнопедagogіки у побудові національної школи / О. О. Любар, Д. Т. Федоренко // Традиції української етнопедagogіки та їх використання в навчально-виховній роботі в школі: зб. матер. наук. конференції. – Київ, 1993. – С. 14–15.*

1994

101. 101(477)(091)(082)

Ф 56 Любар О. О. (співавт.) Виховні ідеї Г. С. Сковороди та їх вплив на формування національної етнопедagogіки / Д. Т. Федоренко, О. О. Любар // Філософська, педагогічна та літературно-мистецька спадщина Г. С. Сковороди і сучасність: матер. Всеукр. міжвуз. сквородинських читань з нагоди 200-річчя з дня смерті мислителя. – Кривий Ріг, 1994. – С. 81–83.

102. 17(477)(082)

Л 64 Любар О. О. Рідна школа як гарант етнізації особистості / О. О. Любар // Літературознавство, «Просвіта» і духовний ідеал українця: матер. Всеукр. наук.-практ. конф., Криворізький держ. пед. ін-т / голов. ред. В. К. Буряк. – Кривий Ріг, 1994. – С. 80–81.

103. 101(477)(091)(082)

Ф 56 Любар О. О. Г. С. Сковорода про народність виховання / О. О. Любар // Філософська, педагогічна та літературно-мистецька спадщина Г. С. Сковороди і сучасність : матер. Всеукр. міжвуз. сквородинських читань з нагоди 200-річчя з дня смерті мислителя. – Кривий Ріг, 1994. – С. 79–80.

1995

104. Любар А. А. Проблеми підготовки майбутніх вчителів на основі української національної культури / А. А. Любар // Людина: культура майбутнього : матер. Міжнар. симпозіуму «Людина, мова, культура, пізнання». – Кривий Ріг, 1995.*

105. 13(082)

А 43 Любар О. О. Характерні особливості української національної школи / О. О. Любар // Актуальні проблеми духовності : зб. матер. Всеукр. наук.-практ. конф. в Кривому Розі / відп. ред. Т. А. Хорольська. – Кривий Ріг, 1995. – С. 187–192.

1996

106. 37.091.2(477)(082)

П 78 Любар О. О. Гуманізація як характерна ознака українського шкільництва / О. О. Любар // Проблема гуманізації навчально-виховного процесу у педагогічній теорії та практиці української школи : матер. Всеукр. наук.-практ. конф., м. Кривий Ріг, 28–29 березня 1996 р. : у 3 ч. / за ред. В. К. Буряка, О. О. Любара, Д. Т. Федоренка. – Кривий Ріг, 1996. – Ч. 1. – С. 15–17.

107. Любар О. О. *(співавт.)* До звичайного педагогічного дива: авторські програми в житті експериментальної середньої школи № 69 / О. О. Любар, П. І. Кагал // Проблема гуманізації навчально-виховного процесу у педагогічній теорії та практиці української школи : матер. Всеукр. наук.-практ. конф., м. Кривий Ріг, 28–29 березня 1996 р. : у 3 ч. / за ред. В. К. Буряка, О. О. Любара, Д. Т. Федоренка. – Кривий Ріг, 1996. – Ч. 3.*

1997

108. 13(082)

А 43 Любар О. О. Вчитися на здобутках і вадах вітчизняного шкільництва / О. О. Любар // Актуальні проблеми духовності: зб. наук. доповідей та реферативних викладів повідомлень II Всеукр. конф. у Кривому Розі / відп. ред. Т. А. Хорольська. – Київ–Кривий Ріг, 1997. – Вип. 2. – С. 316–320.

1998

109. Любар О. О. *(співавт.)* Сформованість національної самосвідомості майбутніх учителів музики / Р. О. Осипець, **О. О. Любар** // Допрофесійна педагогічна підготовка учнівської молоді в контексті реалізації цільової комплексної програми «вчитель»: зб. наук.-практ. матер. Всеукр. конференції. – Дніпропетровськ, 1998. – Ч. 2. – С. 149–152.*

2006

110. 373.2(082)

О-75 Любар О. О. Педагогічні традиції дошкільної освіти та початкового навчання / О. О. Любар // Основні складові неперервності дошкільної та початкової ланок освіти: матер. міської наук.-метод. конференції / за ред. О. О. Любара. – Кривий Ріг, 2006. – С. 21–27.

3.6. Статті в періодичних виданнях

1976

111. Любар О. О. Важлива форма організації наставників [шкільної молоді на підприємствах Кривбасу] / О. О. Любар // Радянська школа. – 1976. – № 4. – С. 87–90.*

1977

112. Любар О. О. *(співавт.)* Трудове виховання учнів – справа спільна / О. О. Любар, В. Є. Стрельцов // Радянська школа. – 1977. – № 3. – С. 88–92.*

1978

113. Любар О. О. *(співавт.)* Методи і прийоми роботи наставників зі школярами / О. О. Любар, Д. О. Тхоржевський // Радянська школа. – 1981. – № 10. – С. 18–24.*

114. Любар О. *(співавт.)* Хто серце малюкам віддав... // О. Любар, Д. Федоренко // Прапор юності. – 1978. – 30 листопада.*

1986

115. Любар О. О. Факультет майбутнього вчителя – важлива форма профорієнтації / О. О. Любар // Початкова школа. – 1986. – № 9. – С. 67–69.

1988

116. Любар О. О. Народна педагогіка про виховання дітей у сім'ї / О. О. Любар // Початкова школа. – 1988. – № 10. – С. 68–70.

1989

117. Любар О. О. Скористатися надійним шансом / О. О. Любар // Радянська школа. – 1989. – № 9.*

118. Любар О. О. Чарка горілки – лиха ківш. Народна педагогіка та антиалкогольне виховання / О. О. Любар // Радянська школа. – 1989. – № 10. – С. 29–31.*

1991

119. Любар О. О. Педагогічна діяльність і погляди українських просвітителів (друга половина XVII – XVIII ст.) / О. О. Любар // Радянська школа. – 1991. – № 4. – С. 82–84.*

120. Любар О. О. Школа на Лівобережній Україні (друга половина XVII – XVIII ст.) / О. О. Любар // Радянська школа. – 1991. – № 3. – С. 80–85.*

121. Любар О. О. Школа на Правобережній Україні (друга половина XVII – XVIII ст.) / О. О. Любар // Радянська школа. – 1991. – № 2. – С. 88–91.*

1994

122. Любар О. О. *(співавт.)* Блискавка серед темряви. До 200-річчя з дня смерті Г. С. Сковороди / О. О. Любар, Д. Т. Федоренко // Саксагань. – 1994. – № 3.*

123. Любар О. О. З вогню та в полум'я / О. О. Любар // Кур'єр Кривбасу. – 1994. – № 3. – С. 22–23.*

124. Любар О. О. *(співавт.)* Розвиток вищої педагогічної освіти України в XIX столітті. Концепція / О. О. Любар, Д. Т. Федоренко // Рідна школа. – 1994. – № 7.*

125. Любар О. О. *(співавт.)* «Слово про похід Ігорів» – «педагогічна поема» Київської України-Русі / О. О. Любар, Д. Т. Федоренко // Кур'єр Кривбасу. – 1994. – № 22. – С. 7–8.*

1995

126. Любар О. О. Вірування, писемність, побут і обрядовість у вихованні дітей праукраїнців / О. О. Любар // Кур'єр Кривбасу. – 1995. – № 36.*

1999

127. Любар О. О. *(співавт.)* Предтеча нової зорі педагогічної думки України: В. О. Сухомлинський і національна школа / О. О. Любар, Д. Т. Федоренко // Початкова школа. – 1999. – № 9. – С. 5–8.

2000

128. Любар О. Опанування майбутніми вчителями української педагогічної культури / Олександр Любар // Рідна школа. – 2000. – № 9. – С. 9–10.

2001

129. Любар О. *(співавт.)* Школа та педагогічна думка в Київській Русі / О. Любар, Р. Осипець // Рідна школа. – 2001. – № 12. – С. 69–71.

2002

130. Любар О. Опанування майбутніми вчителями української педагогічної культури / Олександр Любар // Вища школа. – 2002. – № 4–5. – С. 46–50.

2003

131. Любар О. *(співавт.)* Розвиток українського шкільництва і педагогічної думки в кайданах неволі / О. Любар, Р. Осипець // Рідна школа. – 2003. – № 1. – С. 66–69.

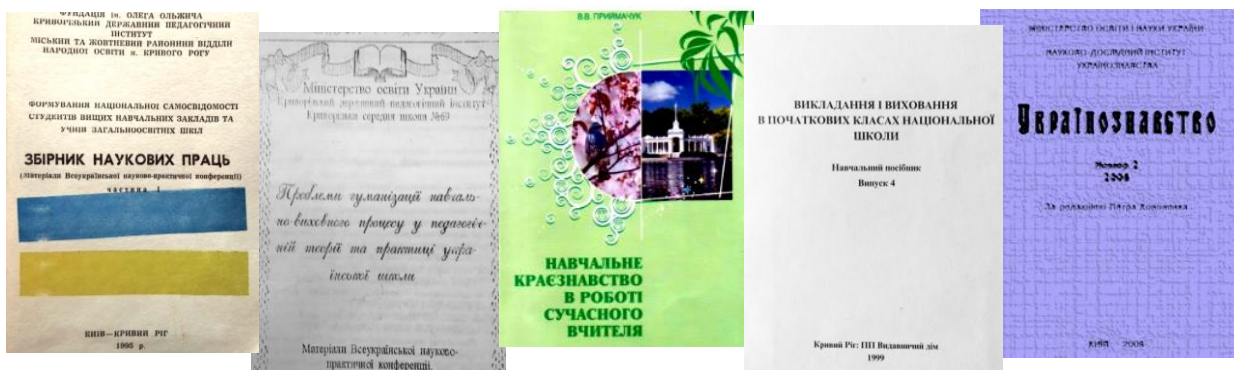
2004

132. Любар О. О. Про наші здобутки у 2003–2004 навчальному році / О. О. Любар // Університетські новини. – 2004. – № 6. – С. 1.

2005

133. Любар О. Українська освіта і європейський освітній простір: історія, сучасність, перспектива / Олександр Любар // Рідна школа. – 2005. – № 8. – С. 8–11.

3.7. Наукове редагування й рецензування

1995

134. 373.3.091.2(075)

В 43 Любар О. О. (ред.) Викладання і виховання в початкових класах національної школи : навч. посібник / упоряд. та заг. ред.: **О. О. Любар**, Д. Т. Федоренко. – Київ : ІЗМН, 1995. – 178 с.

1996

135. 37.091.2(477)(082)

П 78 Любар О. О. (ред.) Проблема гуманізації навчально-виховного процесу у педагогічній теорії та практиці української школи : матер. Всеукр. наук.-практ. конф., м. Кривий Ріг, 28–29 березня 1996 р. : у 3 ч. Ч. 1–3 / за ред. В. К. Буряка, **О. О. Любара**, Д. Т. Федоренка. – Кривий Ріг, 1996.

136. 378(082)

Ф 79 Любар О. О. (ред.) Формування національної самосвідомості студентів вищих навчальних закладів та учнів загальноосвітніх шкіл : зб. наук. праць (матер. Всеукр. наук.-практ. конф., Криворізький держ. пед. ін-т). Ч. 1 / редкол.: **О. О. Любар** [та ін.] ; за ред. П. І. Шевченка. – Київ ; Кривий Ріг : Козаки, 1996. – 108 с.

137. 378(082)

Ф 79 Любар О. О. (ред.) Формування національної самосвідомості студентів вищих навчальних закладів та учнів загальноосвітніх шкіл : зб. наук.

праць (матер. Всеукр. наук.-практ. конф., Криворізький держ. пед. ін-т). Ч. 2 / редкол.: **О. О. Любар** [та ін.] ; за ред. П. І. Шевченка. – Київ ; Кривий Ріг : Козаки, 1996. – 108 с.

1997

138. Любар О. О. (ред.) Викладання і виховання в початкових класах національної школи : навч. посібник. Вип. 2 / упоряд. та заг. ред.: **О. О. Любар**, Д. Т. Федоренко. – Київ : ІЗМН, 1997.*

139. 398(477)(075.8)

Ф 33 Федоренко Д. Т. Первоцвіт дивослова. Малі розповідні жанри дитячого фольклору в етнопедagogіці України : навч. посібник / Д. Т. Федоренко ; наук. ред. **О. О. Любар**. – Київ, 1997. – 128 с.

140. 37.013:39(477)

Ф 33 Федоренко Д. Т. Таємниці ненароджених геніїв / Д. Т. Федоренко ; наук. ред. **О. О. Любар**. – Кривий Ріг : Саксагань, 1997. – 94 с.

1998

141. 373.3.091.2(075)

В 43 Любар О. О. (ред.) Викладання і виховання в початкових класах національної школи : навч. посібник. Вип. 3 / упоряд. та заг. ред.: **О. О. Любар**, Д. Т. Федоренко. – Київ : ІЗМН, 1998. – 178 с.

1999

142. 373.3.091.2(075)

В 43 Любар О. О. (ред.) Викладання і виховання в початкових класах національної школи : навч. посібник. Вип. 4 / упоряд. та заг. ред.: **О. О. Любар**, Д. Т. Федоренко. – Кривий Ріг : Видавничий дім, 1999. – 160 с.

2002

143. 373.31(082)

П 78 Любар О. О. (ред.) Проблеми оновлення змісту початкової освіти на сучасному етапі реформування школи : зб. наук. та наук.-метод. праць виклад. каф. педагогіки і психології КДПУ. Вип. 1 / за ред. **О. О. Любара.** – Кривий Ріг : КДПУ, 2002. – 278 с.

2003

144. 373.31(082)

П 78 Любар О. О. (ред.) Проблеми оновлення змісту початкової освіти на сучасному етапі реформування школи : зб. наук. та наук.-метод. праць виклад. каф. педагогіки і психології КДПУ. Вип. 2 / за ред. **О. О. Любара.** – Кривий Ріг : КДПУ, 2003. – 198 с.

2005

145. 378(477.63)

К 82 Любар О. О. (ред.) Криворізький державний педагогічний університет. 75 років / упоряд. О. О. Любар ; редкол.: В. К. Буряк (голов. ред.), **О. О. Любар** (заст. голов. ред.), В. П. Лисечко, Г. М. Віняр. – Кривий Ріг, 2005. – 100 с.

146. 373.31(082)

П 78 Любар О. О. (ред.) Проблеми оновлення змісту початкової освіти на сучасному етапі реформування школи : зб. наук. та наук.-метод. праць виклад. каф. педагогіки і психології КДПУ. Вип. 3 / редкол.: В. К. Буряк, **О. О. Любар** [та ін.]. – Кривий Ріг : Видавничий дім, 2005. – 242 с.

147. Любар О. О. (ред.) Українознавство : науковий, громадсько-політичний, культурно-мистецький, релігійно-філософський педагогічний журнал / Наук.-дослід. ін-т українознавства ; голов. ред. П. П. Кононенко ; редкол.: **О. О. Любар** [та ін.]. – Київ, 2005. – Вип. 1–4.*

2006

148. 373.2(082)

О-75 Любар О. О. (ред.) Основні складові неперервності дошкільної та початкової ланок освіти : матер. міської наук.-метод. конф. [зб. наук. праць] / за ред. В. К. Буряка, **О. О. Любара**. – Кривий Ріг : Видав. дім, 2006. – 72 с.

149. Любар О. О. (ред.) Українознавство : науковий, громадсько-політичний, культурно-мистецький, релігійно-філософський педагогічний журнал / Наук.-дослід. ін-т українознавства ; голов. ред. П. П. Кононенко ; редкол.: **О. О. Любар** [та ін.]. – Київ, 2006. – Вип. 1–2.*

2007

150. 908(477.63)(07)

П 75 Приймачук (Тротнер) В. В. Навчальне краєзнавство в роботі сучасного вчителя : навч.-метод. посібник / В. В. Приймачук ; рец. **О. О. Любар** [та ін.] – Кривий Ріг : Видавничий дім, 2007. – 120 с.

РОЗДІЛ 4

Бібліографія наукової, педагогічної та громадської діяльності Олександра Опанасовича Любара

1990

151. 378(477.63)

К 82 [Науково-дослідна робота викладачів. Автори навчальних посібників: **О. О. Любар** [та ін.]] // Криворізький державний педагогічний інститут. 1930–1990 / авт.: В. К. Буряк, **О. О. Любар** [та ін.]; відп. ред. П. І. Шевченко. – Кривий Ріг, 1990. – С. 9.

1995

152. Ашурко Ю. Перша ластівка [Рецензія] / Ю. Ашурко // Кур'єр Кривбасу. – 1995. – № 34. – С. 7.* – Рец. на кн.: **Любар О. О.**, Федоренко Д. Т. «Історія педагогічної думки і освіти в Україні. Кн. 1: Дохристиянський період. – Київ, 1993. – 109 с.

1999

153. Чубенко Є. Запламеніло сяйво епохи [про книгу **О. О. Любара**, Д. Т. Федоренка «Історія української педагогіки»] / Є. Чубенко // Червоний гірник. – 1999. – № 42.*

2000

154. 378(477.63)

К 82 Факультет підготовки вчителів початкових класів. **Олександр Опанасович Любар** – декан факультету (1975–1983 рр.) // Криворізькому державному педагогічному університету – 70 / упоряд.: **О. О. Любар**, Д. Т. Федоренко ; за ред. В. К. Буряка. – Кривий Ріг, 2000. – С. 73–75.

2005

155. Білоконенко Л. А. Життя, присвячене педагогіці: **Олександр Опанасович Любар** / Л. А. Білоконенко // Університетські новини. – 2005. – № 4. – С. 1.

156. 378(477.63)

К 82 **Олександр Опанасович Любар** // Криворізький державний педагогічний університет. 75 років / упоряд. **О. О. Любар** ; голов. ред. В. К. Буряк. – Кривий Ріг, 2005. – С. 4; 8; 41–42.

157. 378(477.63)

К 82 **Любар Опанасович** // Криворізький державний педагогічний університет. 75 років. – Кривий Ріг, 2005. – С. 4.

2006

158. 378(477)(082)

П 86 Кафедра теорії і практики дошкільного виховання та початкового навчання. Завідувач кафедри – **Олександр Опанасович Любар** – професор // Психолого-педагогічні кафедри вищих навчальних закладів України / за ред. Б. М. Жебровського. – Київ, 2006. – С. 44–45.

159. **Любар Опанасович.** Особова справа. 1974–2006 // Архів Криворізького державного педагогічного університету.*

160. Пам'яті **Олександра Опанасовича Любара** [слово прощання від редакції часопису «Українознавство»] [Електронний ресурс] // Українознавство. – 2006. – № 2 (19). – С. 365. – Режим доступу:

<http://archive.ndiuv.org.ua/text.html?id=381&number=59&category=21>

161. Панчук Л. В. **Олександр Опанасович Любар** – оберіг пам'яті університетського родоводу / Л. В. Панчук // Університетські новини. – 2006. – № 3. – С. 3.

162. Слово прощання [пішов із життя **Олександр Опанасович Любар** – відомий учений у галузі історії педагогіки, етнопедагогіки, українського шкільництва, професор Криворізького державного педагогічного університету] // Червоний гірник. – 2006. – № 70–71 (4 травня). – С. 23.

2010

163. Кононенко П. Українська освіта: проблема реформи [про хрестоматію «Історія української школи і педагогіки» / упоряд. **О. О. Любар**] / П. Кононенко // Українознавство. – 2010. – № 1 (34). – С. 11.

164. Пам'яті **Олександра Опанасовича Любара**: матер. наук.-практ. конф. «Сучасна українська початкова школа: реалії та перспективи», присвяченої 70-річчю з дня народження видатного українського педагога, професора, проректора (1983–2005 рр.) з навчальної роботи КДПШ/КДПУ, м. Кривий Ріг, КДПУ, 5–6 травня 2010 р. – Кривий Ріг : КДПУ, 2010.*

2011

165. 378(477.63)

В 55 Любар Олександр Опанасович – український етнопедагог, знавець і дослідник проблем національної освіти і виховання // Вища педагогічна освіта і наука України: історія, сьогодення та перспективи розвитку. Дніпропетровська область / НАПН України; Ін-т вищої освіти; редкол.: Я. В. Шрамко [та ін.]. – Київ, 2011. – С. 102–104, 114.

2015

166. 001(092):378(477.63)(091)

П 84 Любар Олександр Опанасович [Біографічна довідка, наукові досягнення, основні наукові праці] // Професори Криворізького педагогічного / упоряд. В. А. Фінічева, О. А. Дікунова; редкол.: Я. В. Шрамко, Г. М. Віняр, М. В. Варданян [та ін.]. – Кривий Ріг, 2015. – С. 20–21; 112–113.

167. 016:378(477.63)

О 72 Постаті Криворізького педагогічного вишу. **Любар Олександр Опанасович** // Освітньо-інтелектуальний центр Дніпропетровщини (до 85-річчя заснування Криворізького педагогічного інституту ДВНЗ «Криворізький національний університет»): бібліографічний покажчик / упоряд. О. А. Дікунова. – Кривий Ріг, 2015. – С. 52–53; 101–102; 187.

2016

168. Історія університету. **О. О. Любар** – науковий керівник науково-дослідної лабораторії з проблем національної педагогіки [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://kdpu.edu.ua/pro-nas/istoriia-universytetu.html>

2018

169. 378.4(477.63)(092)

К 77 Еліта криворізької педагогіки. Дослідження працівниками музею історії університету. **Любар Олександр Опанасович** // Педагогічні замальовки : нариси / автор-упоряд. Т. Г. Крамаренко. – Кривий Ріг. 2018. – С. 17–18.

170. Історія кафедри соціальної педагогіки і соціальної роботи. **О. О. Любар** – засновник і завідувач кафедри теорії і практики дошкільного виховання і початкового навчання [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://kdpu.edu.ua/sotsialnoi-pedahohiky-i-sotsialnoi-roboty/zahalna-informatsiia/pro-kafedru/538-istoriya-kafedry.html>

РОЗДІЛ 5

ФОТОМИТТЄВОСТІ ЖИТТЯ

Декан факультету підготовки вчителів початкових класів О. О. Любар під час вручення дипломів випускникам Криворізького державного педагогічного інституту (1980 р.)

Засідання ради факультету підготовки вчителів початкових класів КДПІ. Доповідає декан факультету О. О. Любар (1980 р.)

Учасники науково-практичної конференції
у Криворізькому державному педагогічному інституті (1980 р.)

Викладачі факультету підготовки вчителів початкових класів КДПІ (1981 р.)

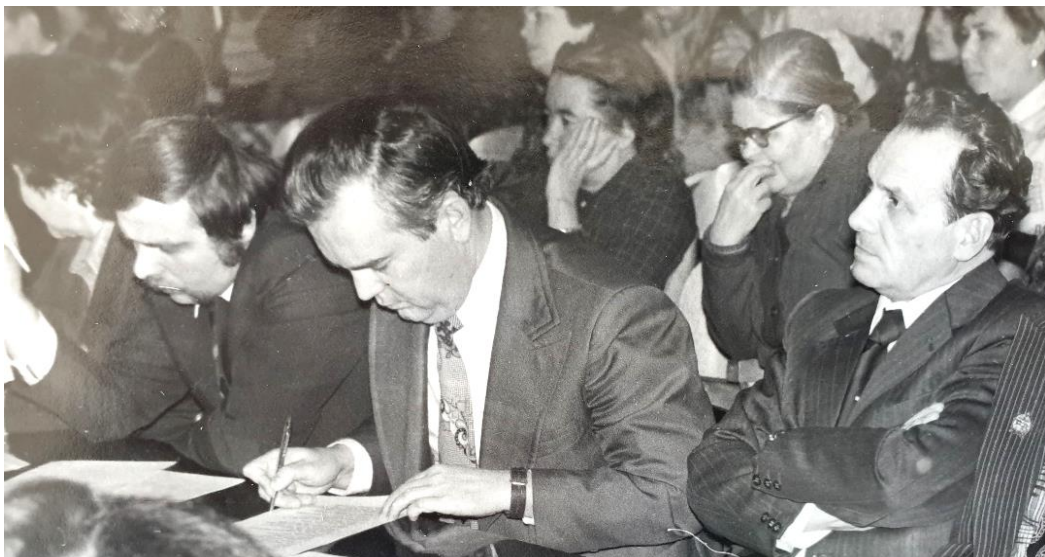
Урочисті збори факультету підготовки вчителів початкових класів КДПІ
(1981 р.)

Виступ на республіканському семінарі «Шляхи подальшого підвищення
ефективності підготовки вчителів загальнотехнічних дисциплін і праці»
у КДПІ (1982 р.)

Лекційне заняття доцента О. О. Любара (1983 р.)

Робота журі на огляді художньої самодіяльності факультетів
КДПІ (1983 р.)

Учасники наукової конференції у КДПІ (1984 р.)

О. О. Любар. 1985 р.

З ректором КДПІ П. І. Шевченком (1985 р.)

Нарада в проректора КДПІ з навчальної роботи О. О. Любара (1985 р.)

Нарада в ректора КДПІ П. І. Шевченка (1988 р.)

Ректорат КДПІ (1990 р.)

Зліва направо: 1-й ряд: ректор інституту П. І. Шевченко, проректор з навчальної роботи О. О. Любар; 2-й ряд: проректор з адміністративно-господарської частини М. Я. Золотницький, проректор з наукової роботи В. К. Буряк, проректор із заочного навчання В. В. Корольський

Проректор з навчальної роботи О. О. Любар під час зустрічі з ветеранами Великої Вітчизняної війни – викладачами та співробітниками КДПІ (1990 р.)

Зустріч у КДШ з видатним українським поетом-гумористом
П. П. Глазовим (1992 р.)

Свято випускника. З доцентом Д. Т. Федоренком (1993 р.)

Атестацію КДПІ успішно пройдено! (1996 р.)

Після наради в проректора з навчальної роботи О. О. Любара.
З Я. В. Шрамком – завідувачем кафедри філософії
та Л. В. Панчук – деканом факультету української філології
(2003 р.)

Презентація хрестоматії «Історія української школи і педагогіки»
(упорядник – професор О. О. Любар) (2003 р.)

Професору В. В. Корольському (другий справа) вручають почесний знак
«За заслуги перед містом». Вітає – виконуючий обов'язки ректора КДПУ
О. О. Любар (2004 р.)

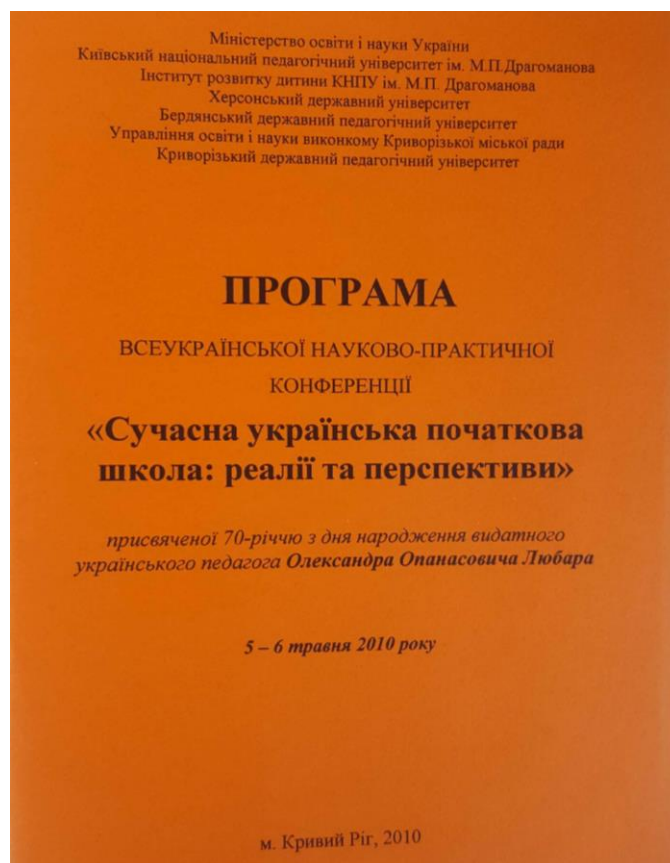
Проректор з навчальної роботи КДПУ О. О. Любар, завідувач кафедри педагогіки і методики трудового навчання П. І. Шевченко, голова об'єднаної профспілки КДПУ М. О. Дудніков (2004 р.)

Професор О. О. Любар з ректором КДПУ В. К. Буряком (другий ряд – у центрі) і колегами – викладачами кафедри педагогіки і психології КДПУ (2005 р.)

Аудиторія імені О. О. Любара № 312 у гуманітарному корпусі
Криворізького державного педагогічного університету

Ушанування пам'яті професора О. О. Любара
з нагоди його 70-річного ювілею в КДПУ (2010 р.)

ІМЕННИЙ ПОКАЖЧИК

В іменному покажчику наведено прізвища всіх осіб, згаданих у бібліографічних записах. Після кожної позиції в круглих дужках подано ідентифікуючі знаки: співавтор (співавт.), упорядник (упоряд.), редактор (ред.), рецензент (рец.), персоналія (перс.). Без позначок наведено позиції, під якими виступають автори праць.

Афонін А. П. 80(співавт.)

Ашурко Ю. 152(рец.)

Байдацький М. С. 74(співавт.)

Бикова Л. К. 3(співавт.)

Білоконенко Л. А. 155

Буряк В. К. 8(співавт.), 12(ред.), 82(ред.), 85(ред.), 87(ред.), 96(ред.), 102(ред.), 106-107(ред.), 135(ред.), 145-146(ред.), 148(ред.), 151(співавт.), 154(ред.), 156(ред.)

Варданян М. В. 166(ред.)

Віняр Г. М. 145(ред.), 166(ред.)

Димитров Г. 58(перс.)

Дікунова О. А. 166-167(упоряд.)

Жебровський Б. М. 158(ред.)

Кагал П. І. 107(співавт.)

Кайков Ю. Д. 74(співавт.)

Кобозев Н. 61(співавт.)

Коваленко В. І. 4(співавт.), 6(співавт.)

Кононенко П. П. 147(ред.), 149(ред.), 163

Корольський В. В. 97(співавт.)

Костенко Л. 84(перс.)

Крамаренко Т. Г. 169(авт.-упоряд.)

Кремень В. Г. 41(ред.), 43-44(ред.)

Куліш П. 77(перс.)

Лисечко В. П. 145(ред.)

Любар І. Г. 6(співавт.), 78(співавт.)

Любар О. О. 1, 2, 3-6(співавт.), 7, 8-9(співавт.), 10, 11, 12(упоряд.), 13-15, 16(співавт.), 17, 18(співавт.), 19-21, 22(співавт.), 23, 24(співавт.), 25, 26-30(співавт.), 31(співавт., упоряд., ред.), 32(співавт.), 33-34(співавт., упоряд., ред.), 35(співавт.), 36(співавт., упоряд., ред.), 37, 38-40(співавт.), 41(упоряд.), 42(співавт.), 43-44(упоряд.), 45-60, 61(співавт.), 62-65, 66(співавт.), 67, 68-71(співавт.), 72, 73(авт., ред.), 74(співавт., ред.), 75(авт., ред.), 76, 77(авт., ред.), 78(співавт.), 79(авт., ред.), 80-81(співавт.), 82, 83 (авт., ред.), 84-86, 87(авт., ред.), 88-92, 93-95(співавт.), 96, 97(співавт.), 98, 99-101(співавт.), 102-105, 106(авт., ред.), 107(авт., ред.), 108, 109(співавт.), 110(авт., ред.), 111, 112-114(співавт.), 115-121, 122(співавт.), 123, 124-125(співавт.), 126, 127(співавт.), 128, 129(співавт.), 130, 131(співавт.), 132, 133, 134(упоряд, ред.), 135-137(ред.), 138(упоряд., ред.), 139-140(ред.), 141-142(упоряд., ред.), 143-144(ред.), 145(упоряд., ред.), 146-149(ред.), 150(рец.), 151(співавт., перс.), 152-153(перс.), 154(упоряд., перс.), 155(перс.), 156(упоряд., перс.), 157-170(перс.)

Макаренко Е. Є. 81(співавт.)
Осипець (*Любар*) Р. О. 109(співавт.), 129(співавт.), 131(співавт.)
Павлікова О. О. 80(співавт.)
Панчук Л. В. 161
Пікельна В. С. 22(співавт.)
Потапенко Є. К. 24(співавт.), 27(співавт.)
Приймачук (*Тротнер*) В. В. 150
Рева Ю. В. 81(співавт.)
Рейзенкінд Т. Й. 71(співавт.)
Русова С. Ф. 87(перс.)
Савченко О. Я. 16(співавт.)
Сковорода Г. С. 101(перс.), 103(перс.), 122(перс.)
Стельмахович М. Г. 35(співавт., ред.), 40(співавт., ред.), 42(співавт.)
Стрельцов В. Є. 112(співавт.)
Сухомлинський В. О. 49(перс.), 127(перс.)
Ткачова Л. Ф. 22(співавт.)
Тхоржевський Д. О. 5(співавт.), 18(співавт.), 113(співавт.)
Федоренко Д. Т. 9(співавт.), 26-30(співавт.), 31(упоряд., ред.), 32(співавт.), 33-34(упоряд., ред.), 35(співавт.), 36(упоряд., ред.), 38-40(співавт.), 42(співавт.), 68(співавт.), 70(співавт.), 73-74(ред.), 76(авт., перс.), 86(перс.), 93-94(співавт.), 99-101(співавт.), 106-107(ред.), 114(співавт.), 122(співавт.), 124-125(співавт.), 127(співавт.), 134(упоряд, ред.), 135(ред.), 138(упоряд., ред.), 139, 140, 141-142(упоряд, ред.), 152-153(перс.), 154(упоряд.)
Федоренко О. Б. 86
Фінічева В. А. 166(упоряд.)
Хорольська Т. А. 105(ред.), 108(ред.)
Чубенко Є. 153
Шанда В. І. 66(співавт.), 69(співавт.), 95(співавт.), 97(співавт.)
Шевченко П. І. 24(співавт.), 136-137(ред.), 151(ред.)
Шрамко Я. В. 165-166(ред.)

Бібліографічне видання

Серія «Пам'яті професорів Криворізького педагогічного».

Вип. 6

ОЛЕКСАНДР ОПАНАСОВИЧ ЛЮБАР –
український учений-етнопедагог,
дослідник історії національної освіти
*(до 80-річного ювілею професора, проректора
з навчальної роботи (1983–2005 рр.) Криворізького державного
педагогічного інституту / університету)*

Біобібліографічний покажчик

Упорядники:

Дікунова Олена Анатоліївна,
Кочерга Світлана Олегівна

Редактори:

Віняр Ганна Миколаївна,
Дікунова Олена Анатоліївна,
Кравченко Олена Миколаївна